

Activitats ATENES

1. Associa els noms dels personatges de més avall amb el corresponent nom geogràfic i ordena'ls cronològicament.

Noms de personatges: Justinià, heraclides, Cleòpatra, Alexandre el Gran, Bessarió, Hipsilantis, Milcíades, Agamèmnon, Soló, Minos.

Noms geogràfics: Nàuplia, Constantinoble, Venècia, Cnosos, Atenes, Peloponnès, Micenes, Egipte, fundació d'Alexandria, Marató.

s

2. Omple l'espai en blanc escrivint el nom propi adient davant de la breu definició que hi ha a continuació.

- a- : Gran jaciment d'època minoica amb ruïnes de palaus excavats i molt restaurats per Sir Arthur Evans.
- b- : Legislador que intentà anivellar les diferències econòmiques entre els habitants de l'Àtica.
- c- : Reformador de la constitució atenesa en sentit democràtic i instaurador de l'ostracisme.
- d- : General espartà que derrotà els atenesos a Egospòtamos.
- e- : Estrateg atenès organitzador de l'expedició a Sicília, que, acusat de profanacions religioses, passà al bàndol enemic.
- f- : Tirà que embellí Atenes, instituï les festes dionisiàques i fomentà el conreu de l'olivera, la ceràmica i la cultura.
- g- : Ciutat de Beòcia escenari de la batalla on els grecs derrotaren els perses, al mateix temps que tingué lloc la batalla naval de Mícale.
- h- : Rei mític de Creta, fill de Zeus i Europa.
- i- : Conjunt d'escrits inclosos en el Nou Testament que recullen la vida i les ensenyances de Jesús de Natzaret.

3. Associa els noms de la columna esquerra que fan referència a les institucions espartanes amb la definició corresponent de la dreta:

a. Dori	1. Membre de la classe superior amb tots els drets.
b. Esparciata	2. Servent de la gleba sense cap mena de dret.
c. Apel·la	3. Un dels cinc inspectors que controla totes les magistratures.
d. Periec	4. Assemblea en la qual participaven els esparciates.
e. Hilota	5. Consell de 28 membres de les falles nobles.
f. Èfor	6. Espartà inferior, però no servil, que exercia el comerç.
g. Gerúsia	7. Cadascun dels membres de la monarquia dual.
h. Arcàgetes	8. Poble que envaï Lacònic. Argòlida i Messènia.

4. Associa cada nom de més avall amb una de les expressions següents que hi està relacionada: 1. Agamèmnon. Victòria atenesa sobre els perses. 3. Esparta. 4. M. Ventris. 5. Creta. 6. Alexandre el Gran. 7. Egipte. 8. Síria. 9. Salamina. 10. Geògraf. 11. Traducció dels Setanta. 12. -Pèrgam.

a. Cnosos	d. Lisandre	g. Alexandria	j. Selèucides
b. Lineal B	e. Marató	h. Estrabó	k. Atàlides
c. Micenes	f. Temístocles	i. Ptolemeus	l. Bíblia

5. Resol les equacions següents:

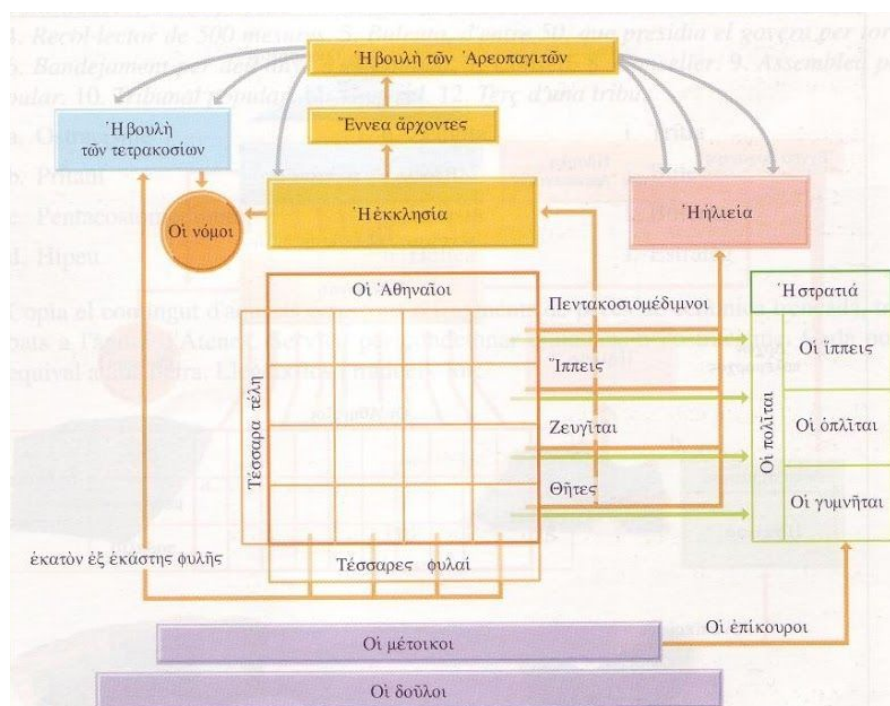
- a. Eclèsia / assemblea = Helia / Tribunal
- b. Licurg / espartà = Clístenes /
- c. lliures / servents de la gleba = esparciates /
- d. Bule / Consell = Eclèsia /
- e. Ptolemeus / Egipte = Atàlides /
- f. Antigònides / Macedònia = Selèucides /
- g. Minos / Cnosos = Agamèmnon /
- h. Sòcrates / filòsof = Demòstenes /

6. Analitza i tradueix aquests textos que descriuen alguns aspectes de la batalla de Salamina:

- 1/ Κατὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους ἐτετάχατο Φοίνικες (οὗτοι γὰρ εἶχον τὸ πρὸς Ἐλευσῖνος τὸ καὶ ἐσπέρης κέρας), κατὰ δὲ Λακεδαιμονίους Ἴωνες. Οὗτοι δ' εἶχον τὸ πρὸς τὴν ἡῶ τε καὶ τὸν Πειραιέα.
- 2/ Τὸ δὲ πλῆθος τῶν νεῶν τῶν Περσέων ἐν τῇ Σαλαμῖνι ἐκεπαῖζετο, αἱ μὲν ὑπ' Ἀθηναίων διαφθειρόμεναι, αἱ δὲ ὑπ' Αἰγινήτεων.
- 3/ Ἐν δὲ τῷ πόνῳ τούτῳ ἀπέθανον πολλοὶ Περσέων καὶ Μήδων καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων, ὀλίγοι δὲ τινες καὶ Ἑλλήνων.

Heròdot, *Història*, 8, 83-89

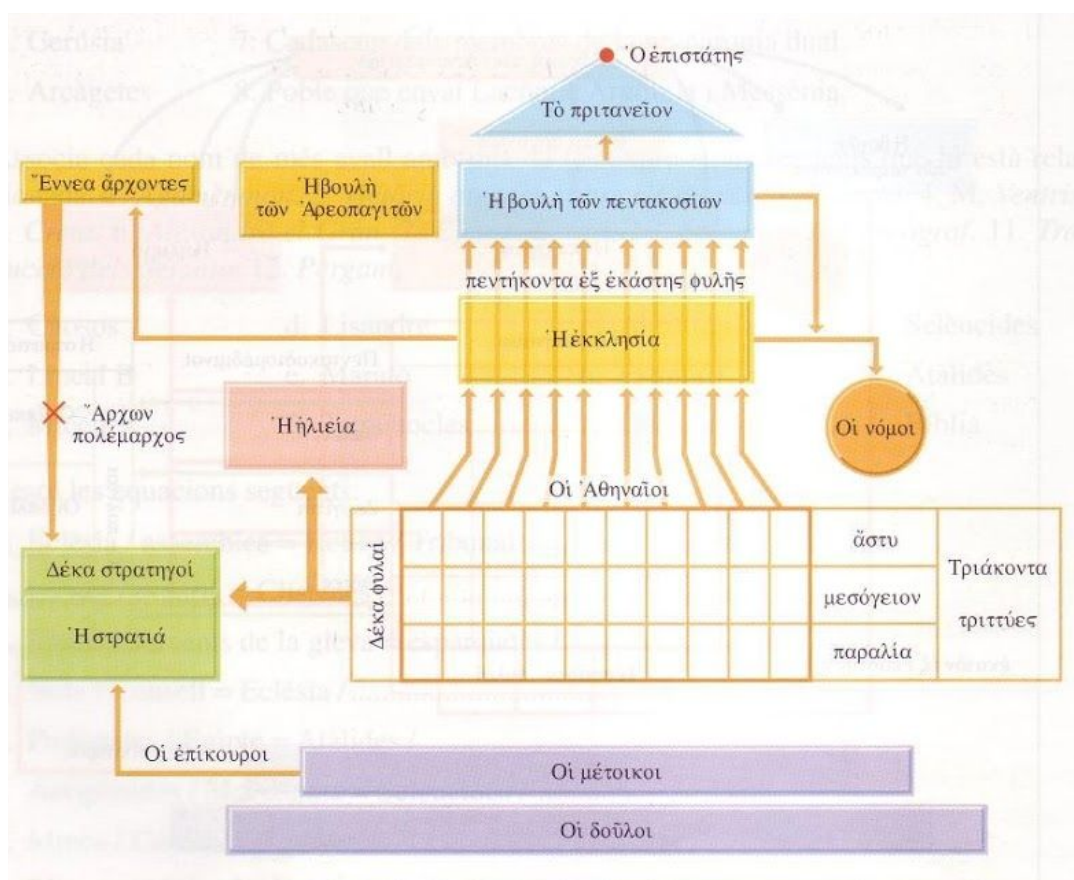
7. Observa l'organigrama de la constitució de Soló i escriu el nom grec davant de la breu definició que t'ofereim més avall:

- a: Ciutadans que recollien cinc-centes mesures de blat o d'oli.
- b: Areòpag o consell que vetllava per l'ordre públic i controlava totes les magistratures.
- c: Ciutadans que disposaven de cavall per anar a la guerra (genets) o bé eren membres de la classe social anomenada cavallers.
- d: Heliea o Tribunal popular.
- e: Estranger resident a Atenes sense cap dret polític.
- f : Gimnetes o soldats d'infanteria lleugera.
- g: Esclaus.
- h: Zeugites o ciutadans que disposaven d'un parell de bous per treballar o bé recollien dues-centes mesures de productes secs o líquids.
- i: Assemblea o Eclèsia.
- j: Ciutadans assalariats o tets, que formaven la quarta classe censitària.
- k: Hoplites o soldats d'infanteria pesada.
- L: Les quatre classes impositives.

8. Observa l'organigrama de la constitució de Clístenes i escriu el nom grec de les institucions o classes socials de més avall:

- a. Metecs.
- b. Tropes auxiliars.
- c. L'Assemblea popular.
- d. El Consell dels cinc-cents. i. Deu tribus.
- e. El Pritanèon. m. El president.
- f. La ciutat on poden residir els ciutadans.
- g. Trenta tríties.
- h. El tribunal popular.
- i. costa on poden residir els ciutadans.
- j. terra interior on poden residir els ciutadans.
- k. Els esclaus.
- l. Els deu estratègs.

9. Aparella els mots grecs transcrits més avall amb la traducció adient de les que hi ha a continuació:

1. Que manté un parell de bous. 2. Jornaler. 3. Cavaller. 4. Recol·lector de 500 mesures. 5. Buleuta, d'entre 50, que presidia el govern per torn. 6. Bandejament de 10 anys d'un ciutadà. 7. Consell. 8. Conseller. 9. Asambleia popular. 10. Tribunal popular. 11. General. 12. Terç d'una tribu.

Ostracisme

Prítani

Pentacosimedimne

Hipeu

Zeugita

Tet

Eclèsia

Heliea

Trítia

Bule

Buleuta

Estrateg

10. Subratlla l'expressió que pel seu significat s'aparta de les altres:

- a. Mícale, Marató, Salamina, Termòpiles
- b. Egospòtamos, Querra Arquidàmica, Termòpiles, expedició a Sicília
- c. Arquidam, Pèricles, Leònidas, Lisandre
- d. Càl·lias, Pèricles, Bràsidas, Nícias
- e. Darios, Milcíades, Temístocles, Leònidas
- f. Decelia, Esfactèria, Egospòtamos, Termòpiles
- a. Arginuses, Nòcion, Salamina, Esfacteria
- h. Amfípolis, Egospòtamos, expedició a Sicília, Marató

11. Analitza i tradueix aquest fragment que parla sobre la divisió dels ciutadans atenesos segons la constitució de Clístenes, Aristòtil, *Constitució d'Atenes*, 21.

Διένειμε δὲ Κλεισθένης καὶ τὴν χώραν κατὰ δήμους τριάκοντα μέρη,

δέκα μὲν περὶ τὸ ἄστυ, δέκα δὲ τῆς παραλίας, δέκα δὲ τῆς μεσογείου,

καὶ ταύτας ἐπονομάσας τριττῶς ἐκλήρωσεν τρεῖς εἰς τὴν φυλὴν

ἐκάστην, ὅπως ἐκάστη μετέχῃ πάντων τῶν τόπων.

12. Resol aquestes equacions sobre les guerres del segle V aC.

- a/ Milcíades / grec = Xerxes /
- b/ Temístocles / Salamina = Milcíades /
- c/ 490 a.C. / Marató = 480 aC /
- d/ Salamina / Temístocles = Termòpiles /
- e/ Salamina / Guerres Mèdiques = Egospòtamos /
- f/ Pèricles / Atenes = Lisandre /
- g/ Leònidas / espartà = Càl·lias /
- h/ Termòpiles / Leònidas = Amfípolis /

Activitats ESPARTA

- 1) **Quins grups socials formaven els habitants de la polis d'Esparta?**
- 2) **Quin era el grup més privilegiat?**
- 3) **Quines semblances veus entre els periecs i els metecs? A quina polis pertanyia cada grup?**
- 4) **L'historiador Tucídides reproduïx aquestes frases de polítics grecs del segle V aC.:**

- a) *La nostra forma de govern no ha d'envejar en absolut les institucions dels pobles veïns, perquè som un model més que no pas una imitadors dels altres. De nom és una democràcia, perquè l'administració està en mans no d'un grup reduït, sinó de la majoria.*
- b) *La nostra constitució és de les que el nombre reduït de ciutadans governa el més nombrós, i aquesta minoria ostenta el seu poder per la seva superioritat militar.*

Uneix el nom, el càrrec i el gentilici de cadascun d'aquests personatges i atribueix un fragment a cadascun.

General	atenès	Bràsidias	a
Estrateg	espartà	Pèricles	b

- 5) **Escriu al costat de la definició o equivalència corresponent cadascuna de les expressions següents:**

Èfor, hilota, esparciata, laconi, lacònic, doris, Licurg.

1. Espartà de la categoria superior:
2. Natural de Lacònia o Lacedemònia o Esparta:
3. Breu i concís:
4. Esclau dels lacedemonis. El que troba desposseït dels drets de ciutadà:
5. Cadascun dels cinc magistrats elegits pels esparciates
6. Poble de parla grega que envaí l'Hèl·lada cap el segle XII aC i s'imposà als aqueus.
7. Legislador mític d'Esparta que va viure cap el segle IX aC.

6) Tradueix aquestes frases d'autors grecs que ens informen sobre el sistema de govern espartà:

1/ Οἱ Λακεδαιμόνιοι κρίνουσι βοῇ καὶ οὐ ψήφῳ. (Tucidídes)

2/ Ἡ δὲ γερουσία ἐστὶν Λακεδαιμονίοις κυριώτατον τῆς πολιτείας. (Pausànies)

3/ Ἀρχαγέται δ' οἱ βασιλεῖς λέγονται, τὸ ἀπελλάζειν ἐκκλησιάζειν. (Plutarc)

4/ Τὰ μὲν γε σώματα τῶν παρθένων δρόμοις καὶ πάλαις καὶ βόλαις δίσκων καὶ

ἄκοντίων διεπόνησεν ὁ Λυκοῦργος. (Plutarc)

7. Observa aquests organigrames i basant-te en ells, justifica com és l'ideal de l'individu i de la πόλις en cadascuna de les dos ciutats a què fan referència.

